

קבלת מעמד בישראל על בסיס נישואים לישראלי / ששי קציר, עו"ד¹

בתפקידי כראש מינהל אוכלוסין בישראל ואחראי על כל נושא ההגירה לישראל והענקת מעמד תושבות או אזרחות, לא פעם נתקלתי במקרים של ישראלים אשר פגשו בישראל או בחו"ל אדם והחלו איתו בקשר רומנטי ומבקשים לתת תוקף לקשר זה, אם בחיים משותפים בישראל ללא נישואין ואם בקשר נישואין. האם במקרה כזה זכאי בן הזוג לתושבות או אזרחות ישראלית?

בן זוג זר לישראלי יכול שיוענק לו מעמד בישראל באמצעות הליך המכונה "ההליך מדורג" שמטרתו לעמוד על טיב הקשר בין בני הזוג, ויודא שאין מדובר בקשר או בנישואים פיקטיביים שכל מטרתם היא להעניק מעמד לבן הזוג. קיימים שני סוגים של הליכים המכונים "נוהל חיים משותפים" (החל במקרה של בני זוג שאינם נשואים וכן לבני זוג מאותו מין) ו"נוהל בן זוג זר נשוי לישראלי" (החל במקרה של בני זוג נשואים), אשר השוני בינם הוא במשך זמן ההליך המדורג וסוג המעמד בישראל, שיקבל בן הזוג הזר בסופו.

הליך מדורג לפי "נוהל חיים משותפים" יארך כ 7 שנים (בפועל לעיתים יותר) ובסופו יוענק לבן הזוג הזר מעמד תושבות קבע בישראל. נוהל חיים משותפים קובע הוראות בדבר הסדרת מעמדו של זר שהנו בן-זוג של אזרח ישראל או בעל רישיון לישיבת קבע בישראל, כשבני הזוג ידועים בציבור ואינם נשואים.

בשונה מכך הליך מדורג לפי "נוהל בני זוג נשואים" כאשר בן הזוג הישראלי הוא אזרח, יארך כ 4.5 שנים ובסופו יוענק לבן הזוג הזר מעמד אזרח בישראל.

מה קורה כאשר בני זוג מנהלים חיים משותפים ולאחר תקופה מחליטים בני הזוג להתחתן? בפסק דין שהוכרע לאחרונה בבית המשפט המחוזי בירושלים נידון מקרה של בן זוג זר לישראלי אשר קיבל מעמד ארעי א/5 (מעמד של תושב ארעי בישראל), לפי נוהל חיים משותפים במסגרת "ההליך המדורג". בחלוף מספר שנים, בעת חידוש המעמד (המעמד נבחן בתום כל שנה), סירב משרד הפנים לחדש את מעמד בת הזוג, לאחר שקבע כי לא קיים קשר זוגי אמיתי בין בני הזוג ובת הזוג נדרשה לצאת את הארץ. בתוך כך נישאו בני הזוג, הודעה על כך נמסרה למשרד הפנים ורישומם במרשם האוכלוסין שונה ל"נשואים" חרף זאת משרד הפנים סירב לשנות את החלטתו בעקבות הנישואין. בית המשפט קבע, כי נישואים אומנם מהווים אינדיקציה לקשר בין בני הזוג אך אין בכך די כדי לקבוע כנות קשר ולהעניק אזרחות (לשם כך נועד "ההליך המדורג"). עם זאת, וחשוב לזכור שהחלטת בית המשפט הייתה מבוססת על נסיבות אותו מקרה, בית המשפט קבע כי באותו מקרה זכאית בת הזוג למעמד ארעי א/5 עד לסיום הליך בחינת הזכות לאזרחות.

חשוב לזכור כי החלטת בית המשפט באותו מקרה הייתה מוגבלת לנסיבות המקרה ולא תמיד נישואים יגררו מיידית קבלת מעמד בישראל. מכיוון שפעולות מסוימות עשויות אפילו לשלול את המעמד הקיים, חשוב להיוועץ עם עורך דין המתמחה בתחום ולהיות מלווה על ידו בכל הליך של קבלת מעמד בישראל ובוודאי שבהליך מורכב של "הליך מדורג".

---

¹ עו"ד ששי קציר הינו שותף במשרד אפיק ושות' (www.afiklaw.com), העוסק בין היתר במשפט מינהלי, הגירה לישראל, תכנון ובניה ודיני בחירות. עורך דין קציר שימש בעבר גם כראש מנהל אוכלוסין במשרד הפנים. אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המתמחה בתחום זה בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו.

Status in Israel on the Basis of Marriage to an Israeli / Sasi Katzir, Attorney¹

In my previous position as Head of Population Administration in Israel and responsible for the granting of Israeli residency and citizenship, I often encountered cases of Israelis who met a non-Israeli life partner outside of Israel and wished that such life partner later accompany them in Israel. Is such life partner entitled to permanent residency status or alternatively citizenship in Israel?

Before a non-Israeli spouse of an Israeli may be granted residency and potentially citizenship status at a later time, he or she must undergo a process and meet certain criteria. The process known as "Graduated Process of Naturalization" aims to review the relationship between the partners, in order to ensure that it is a real, and not a fictitious relationship or marriage, created solely for the purpose of obtaining residency or citizenship status. There are two types of procedures called "Joint Household Graduated Process" (as in the case of unmarried couples and same sex couples) and "Foreign Spouse Married to an Israeli Graduated Process" (as in the case of a married couple). The difference between which is the length of the process and the type of status the foreign spouse will receive at the end of the said process.

The "Joint Household Graduated Process" may take approximately seven years (usually even longer) upon completion of which, the foreign spouse will be granted permanent residency status in Israel. Joint Household Graduated Process regulates the status of foreign spouse of an Israeli citizen and of an Israeli permanent resident when the spouses are common-law partners and are not married.

Foreign Spouse Married to an Israeli Graduated Process, however, may be utilized only when the Israeli spouse is an Israeli citizen, may be as long as 4.5 years and upon its completion the foreign spouse will be granted the status of an Israeli citizen.

What happens when a couple is living together and at some point decide to get married? A recent District Court case dealt with a foreign spouse of an Israeli who received an A/5 temporary status (temporary annually renewed resident status in Israel), under the Joint Household Graduated Process. A few years later, upon renewal of the status, the Ministry of the Interior refused to renew the status, after determining that no real spousal relationship exist, and the woman was required to leave the country. The spouses married and notified the Ministry of the Interior of such marriage, but the Ministry refused to change its decision. The Court ordered that although marriages are an indication of a real relationship but are not sufficient to determine sincerity of the relationship and grant citizenship (for which the "Graduated process" was created). However, it is important to bear in mind that the decision was limited to the circumstances of the case, the Court ordered that the spouse is entitled to an A/5 temporary status until completion of the citizenship review process.

The Court's decision in that specific case was limited to the circumstances of the case and marriage to an Israeli will not necessarily be sufficient in order to receive status in Israel. As certain actions may even detrimentally affect the current status, it is important to consult with an attorney specializing in the field throughout any application for changing immigration status in Israel and certainly during the "graduated process."

---

¹ Mr. Sasi Katzir is a partner in Afik & Co. (www.afiklaw.com), dealing with, inter alia, administrative law, immigration to Israel, zoning and election laws. Attorney Katzir previously served as head of the Population Administration in the Israeli Ministry of the Interior. This general overview is not to be deemed a legal advice and we recommend consulting an attorney specializing in this area before making any decision on matters described in this review